

питали: «А ще ли са чете манифеста? ще ли са обяви войната?»

И ето дълго чаканата минута, отколкото желанната минута настанжла. Мъртва тишина са възарила за една секунда, во време на която било възможно да са чуе даже биението на часовата стрѣлица; подиръ това звученъ, громъкъ гласъ пресъкалъ всеобщото мълчанье. Кишиневския епископъ, Павелъ, четялъ военния манифестъ, подаденъ нему отъ ръката на самия Монархъ.

Ето съдържанието на този знаменателенъ актъ, съ който са откри великото дѣло на войната:

«Съ Божията милостъ Ний, Александъръ Втори, Императоръ и Самодержецъ Всероссийски, Царь Полский, Великий Князъ Финляндский и прочее, и прочее.

«На всички Наши любезни вѣрноподанни е известно живото участие, което Ний всѣкога сми земали въ сѫдбите на угнетенното християнско население въ Турция. Нашето желание да подобримъ и обезпечимъ положението му е раздѣлялъ и цѣлъ Рускиятъ народъ, който никъ исказва готовностъ за нови жертви, само дано облегчи сѫдбата на христиенитѣ на Балканския полуостровъ.

«Кръвъта и имотъ на нашите поддани сѫ били всѣкож скъпъ за нась; всичко наше царуванье свидѣтелствува за постоянната Наша грижа да запазимъ на Россия благословенията на мира. Ний не сми забравяли никога тъзи грижа презъ всичкото време на жалнитѣ събития, които произлѣзвахъ въ Босна, Херцеговина и България.

«Ний най-напредъ имахъ за цѣль да подобримъ състоянието на восточнитѣ христиени чрезъ мирни проговори и съгласия съ съюзникъ и дружественни Намъ велики европейски държави. Ний не сми преставали да са трудимъ цѣли двѣ години за да склонимъ Портата на преобразования, които би могли да оградятъ отъ про-